

R O M Â N I A

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Domnului Florin Vasile FURNEA, Inspector șef

Inspectoratul de Jandarmi Județean Bistrița-Năsăud

RECOMANDARE

Nr. 18 din 10. APR. 2019 2019

referitoare la respectarea prevederilor art. 9 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și a prevederilor art. 3 alin. (1) din Legea nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE

Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Brașov, s-a sesizat din oficiu, în temeiul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, după publicarea în ziarul Buna ziua Brașov a unui articol în care o tânără, _____, din municipiul Codlea, județul Brașov, acuză Inspectoratul de Jandarmi Bistrița-Năsăud pentru că i-a folosit o fotografie într-un pliant pentru „Prevenirea faptelor antisociale pe timpul adunărilor publice”.

În acest sens, tânăra declara următoarele: „*Am fost șocată când un amic din Bistrița mi-a trimis fotografiile cu fly-erele cu poza mea distribuite prin oraș de Jandarmeria Bistrița, într-un pliant pentru «Prevenirea faptelor antisociale pe timpul adunărilor publice». Nu-mi doresc ca imaginea mea să fie utilizată în campaniile jandarmeriei în contextul ilustrării faptelor antisociale. Nu mi se pare deloc în regulă ca un om cu o portavoce să devină un simbol al faptelor antisociale la adunărilor publice.*”

În vederea soluționării acestei sesizări din oficiu au fost întreprinse demersuri la Inspectoratul de Jandarmi Județean Bistrița și la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal.

I. Punctul de vedere al Inspectoratul de Jandarmi Județean Bistrița-Năsăud:

Prin adresa nr. 1768035 din 4 mai 2018, înregistrată la Biroul Teritorial Brașov cu nr. 190 din 10 mai 2018, Inspectoratul de Jandarmi Județean Bistrița-Năsăud ne comunică următoarele informații:

- Referitor la fotografia doamnei [REDACTAT], aceasta a fost găsită online, pe site-urile de știri care promovau protestele din întreaga țară, fiind folosită de mai multe publicații la diferite articole legate de astfel de manifestări în spațiul public, nefiind prelucrată și transformată în nicio modalitate.

- Mai mult decât atât, fotografia doamnei [REDACTAT] se afla postată și pe rețeaua de socializare denumită Facebook, încă din data de 8 septembrie 2013, de către domnul [REDACTAT], doamna fiind etichetată, alături fiind postat textul: "Protest Roșia Montană la TVR/07 septembrie 2013-cu [REDACTAT] [REDACTAT], la Mobilizare generală! Revoluția începe la Roșia Montană-ziua 7".

-Astfel, Inspectoratul de Jandarmi Județean Bistrița consideră că atâta timp cât a fost permisă descărcarea imaginii de pe site-urile destinate publicului larg, inclusiv rețeaua publică de socializare Facebook, aceasta a fost oferită gratuit publicului.

- În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (2) și (3) din Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date:

Consimțământul persoanei vizate nu este cerut în următoarele cazuri:

a) când prelucrarea este necesară în vederea executării unui contract sau antecontract la care persoana vizată este parte ori în vederea luării unor măsuri, la cererea acesteia, înaintea încheierii unui contract sau antecontract;

b) când prelucrarea este necesară în vederea protejării vieții, integrității fizice sau sănătății persoanei vizate ori a unei alte persoane amenințate;

c) când prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale a operatorului;

d) **când prelucrarea este necesară în vederea aducerii la îndeplinire a unor măsuri de interes public sau care vizează exercitarea prerogativelor de autoritate publică cu care este investit operatorul sau terțul căruia îi sunt dezvăluite datele;**

e) când prelucrarea este necesară în vederea realizării unui interes legitim al operatorului sau al terțului căruia îi sunt dezvăluite datele, cu condiția ca acest interes să nu prejudicieze interesul sau drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei vizate;

f) **când prelucrarea privește date obținute din documente accesibile publicului, conform legii;**

g) când prelucrarea este făcută exclusiv în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică, iar datele rămân anonime pe toată durata prelucrării.

(3) Prevederile alin. (2) nu aduc atingere dispozițiilor legale care reglementează obligația autorităților publice de a respecta și de a ocroti viața intimă, familială și privată.

Inspectoratul de Jandarmi Județean Bistrița consideră că atâta timp cât doamna [REDACTED] s-a aflat în spațiul public, la o manifestare publică, având în mână o portavoce, nu se poate discuta despre nerespectarea vieții intime sau private a persoanei în cauză, deoarece se deduce faptul că intenția acesteia a fost de a se face auzită și văzută de un public cât mai numeros.

De asemenea, suntem informați că în momentul în care doamna [REDACTED] și-a exprimat nemulțumirea pe rețeaua de socializare Facebook, la nivelul Inspectoratului de Jandarmi Județean Bistrița-Năsăud, **au fost întreprinse demersuri în scopul rezolvării amiabile a acestei neînțelegeri, în sensul stopării distribuirii acestor tipuri de pliante, respectiv evitării unor asemenea situații pe viitor.**

II. Punctul de vedere al Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal

De la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal au fost primite adresele înregistrate la Biroul Teritorial Brașov sub nr. 245 din 11 iunie 2018, nr. 436 din 29 octombrie 2018 și nr. 69 din 28 ianuarie 2019, din care rezultă următoarele:

- Reprezentanții Inspectoratului de Jandarmi Județean Bistrița-Năsăud au declarat următoarele:

1. Jandarmeria Română exercită, în condițiile legii, atribuțiile ce îi revin cu privire la prevenirea și descoperirea infracțiunilor și a altor încălcări ale legilor în vigoare. Un obiectiv prioritar îl constituie activitatea de prevenire și combatere a faptelor antisociale, care este destinată cetățenilor. Activitatea de prevenire a faptelor antisociale se materializează prin proiecte, programe, campanii de prevenire, conform reglementărilor în vigoare.

Pentru întocmirea pliantului în cauză au fost căutate imagini de la manifestările de protest pe site-ul Google, căutarea făcându-se sub denumirea "manifestări protest", imaginea în cauză fiind unul dintre rezultatele acestei căutări.

2. După efectuarea căutării pe site-ul Google, s-a constatat că unul din rezultate era de pe rețeaua de socializare Facebook unde nu avea aplicată sigla cu fotografie protejată de drepturi de autor luându-se decizia de descărcare a acesteia nefiind prelucrată și transformată în nicio modalitate.

Această imagine se află și pe site-urile de știri care promovau protestele din întreaga țară, fiind folosită de mai multe publicații la diferite articole legate de astfel de manifestări în spațiul public. Fotografia se află postată pe rețeaua de socializare denumită Facebook încă din data de 08.09.2013.

Întrucât doamna [REDACTAT] s-a aflat în spațiul public, la o manifestare publică, având în vedere faptul că ținea în mână o portavoce, s-a considerat că nu se poate discuta despre nerespectarea de către Inspectoratul de Jandarmi Județean Bistrița-Năsăud a vieții intime sau private a acesteia, deoarece se deduce faptul că intenția acesteia a fost de a se face auzită și văzută de un public cât mai numeros.

3. Pliantul despre care se face referire poartă denumirea de "Jandarmeria alături de cetățeni. Prevenirea faptelor antisociale pe timpul adunărilor publice" și a fost conceput având ca obiectiv direcția de acțiune mai sus menționată. Scopul a fost cel al informării populației cu privire la rolul și atribuțiile generale ale jandarmeriei Române și la obligațiile participanților pe timpul adunărilor publice. Distribuirea pliantului în spațiul public a avut scopul ilustrării comportamentului

adecvat al tinerei, nicidecum unul incriminator ori al unui "simbol al faptelor antisociale".

4. La nivelul Inspectoratului de Jandarmi Județean Bistrița-Năsăud **au fost întreprinse demersuri în sensul stopării distribuirii tuturor pliantelor existente la nivelul unității pentru efectuarea de reverificări pentru prevenirea unor astfel de situații.**

5. La data de 20.04.2018 a fost întrunită o ședință unde a fost prezentat cazul și s-a dispus respectarea cu strictețe a legislației pe linie de protecția datelor cu caracter personal, au fost inventariate materialele preventiv educative existente la nivelul instituției, **rezultând faptul că nu mai existau pliante care fac obiectul speței.**

Față de cele de mai sus, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal ne informează că **s-a recomandat Inspectoratului de Jandarmi Județean Bistrița-Năsăud să adopte toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), astfel încât pe viitor să fie evitată utilizarea sau reproducerea imaginii unor persoane fizice în astfel de materiale informative diseminate public fără acordul lor.**

Față de cele expuse, constatăm următoarele:

Fotografia în cauză, în loc să prezinte imagini de ansamblu cu cei aflați la un protest public, focalizează imaginea pe o anumită persoană, accentul fiind pus asupra uneia dintre ele, pe doamna [REDACTED], imaginea sa fiind recognoscibilă.

Dreptul la respectarea vieții private, numit și "drept la viață privată" este un drept fundamental al omului și face parte din categoriile care definesc drepturile personale.

Conform prevederilor art. 73 alin. (2) din Codul Civil, în exercitarea dreptului la propria imagine, persoana poate să interzică ori să împiedice

reproducerea, în orice mod, a înfățișării sale fizice ori a vocii sale sau, după caz, utilizarea unei asemenea reproduceri.

Chiar dacă persoana în cauză și-a dorit la acel moment, al participării la o manifestare publică, să fie văzută și auzită de un grup cât mai mare de persoane ce participau la un eveniment public (având asupra sa o portavoce), înseamnă că tânăra și-a dorit a fi auzită de cei prezenți acolo în acel moment, **nu poate fi presupus dat consimțământul doamnei [REDACTED] în folosirea imaginii sale într-o campanie de informare a populației cu privire la rolul și atribuțiile generale ale Jandarmeriei Române și care sunt obligațiile participanților pe timpul adunărilor publice.**

Dispozițiile legale nu consacră regula conform căreia tot ce se întâmplă pe domeniul public poate fi filmat sau fotografiat. O astfel de reglementare sau interpretare a dispozițiilor legale, ar aduce atingere nejustificată a dreptului la imagine, în condițiile în care acest drept ar putea fi exercitat numai în limitele spațiilor private. Activitățile curente presupun participarea, deplasarea și prezența persoanelor fizice în spații și locuri publice. Or, a considera că această alegere reprezintă **o opțiune în sensul acceptării unei expuneri către publicul larg** ar duce la concluzia forțată și absurdă că o persoană va putea să păstreze intimitatea activităților sale **numai dacă ar rămâne în permanență în securitatea unui spațiu privat.** Dreptul la imagine nu atârna, în principiu, de teritoriul privat, el depășește cadrul vieții private.

Chiar dacă vorbim de o persoană aflată într-un loc public, nu putem presupune că atâta timp cât se află într-un astfel de loc ea ar fi renunțat la viața sa privată, la dreptul său la propria imagine. **Așadar, simpla prezență a unei persoane într-un loc public nu înseamnă că aceasta și-a dat în mod implicit consimțământul ca cineva să se folosească de imaginea sa și să o utilizeze cum vrea respectivul.**

Pentru persoanele aflate în public, nu e necesar acordul lor pentru a se publica fotografii ale mulțimii sau ale unui grup, însă dacă se extrage chipul unei persoane aflate în public și este alcătuit un portret, este nevoie de acel acord. Or, în cazul fotografiilor doamnei [REDACTED], imaginea mulțimii din spatele dânzei este blurată, chipul și imaginea sa fiind în prim plan, clare identificabile și recognoscibilă.

Doamna [REDACTED] nu putea anticipa la acel moment, al participării la protestul public, că va deveni imaginea unei campanii a Inspectoratului de Jandarmi Județean Bistrița-Năsăud.

Sușinerile Jandarmeriei Bistrița cum că: " (...) atât timp cât a fost permisă descărcarea imaginii de pe site-urile destinate publicului larg, inclusiv rețeaua publică de socializare Facebook, aceasta a fost oferită gratuit publicului", nu pot fi reținute, întrucât **dreptul la imagine permite oricărei persoane să se opună difuzării, fără acordul său expres, a imaginii sale** care este un atribut al personalității.

De asemenea, susținerea Inspectoratului de Jandarmi Județean Bistrița-Năsăud: "*Folosirea materialului informativ și distribuirea acestuia în spațiul public a avut scopul ilustrării comportamentului adecvat al tinerei, nicidecum unul incriminator ori al unui simbol al faptelor antisociale*", nu are relevanță. **Dacă s-a acționat cu bună credință sau nu, dreptul la imagine este lezat în ambele cazuri, buna credință a instituției în cauză nu poate ține loc de consimțământ din partea persoanei lezate.** Limita pe care o găsește dreptul la imagine în dreptul fundamental la informare este o limită particulară deoarece în plan tehnic **nu există o superioritate a unuia din aceste drepturi asupra celuilalt.**

Potrivit reglementărilor legale în vigoare, **fotografiile intră sub incidența definiției datelor biometrice.**

Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) definește datele biometrice ca fiind date cu caracter personal care rezultă în urma unor tehnici de prelucrare specifice referitoare la caracteristicile fizice, fiziologice sau comportamentale ale unei persoane fizice **care permit sau confirmă identificarea unică a respectivei persoane**, cum ar fi imaginile faciale sau datele dactiloscopice.

Regulamentul general privind protecția datelor reglementează dispoziții privind prelucrarea de categorii speciale de date cu caracter personal.

Art. 9 alin. (1) din actul normativ menționat prevede: "Se interzice prelucrarea de date cu caracter personal care dezvăluie originea rasială sau etnică, opiniile politice, confesiunea religioasă sau convingerile filozofice sau apartenența la sindicate și prelucrarea de date genetice, de **date biometrice pentru identificarea unică a unei persoane fizice**, de date privind sănătatea sau de date privind viața sexuală sau orientarea sexuală ale unei persoane fizice".

Legea nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), prevede la art. 3 alin. (1) că „prelucrarea datelor genetice, biometrice sau a datelor privind sănătatea, în scopul realizării unui proces decizional automatizat sau pentru crearea de profiluri, **este permisă cu consimțământul explicit al persoanei vizate sau dacă prelucrarea este efectuată în temeiul unor dispoziții legale exprese, cu instituirea unor măsuri corespunzătoare pentru protejarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei vizate**”.

Mai mult prin ANEXA nr. 1 "Standarde și reguli de comunicare" din Ordinul nr. 201/2016 privind organizarea și desfășurarea activității de informare publică și relații publice în Ministerul Afacerilor Interne, se prevede la punctul 7 că "*Mediatizarea informațiilor de interes public nu va afecta dreptul la propria imagine și va urmări protecția minorilor*".

În concluzie, deși instituția în cauză a luat măsurile necesare în vederea stopării distribuirii tuturor pliantelor existente la nivelul Inspectoratului de Jandarmi Județean Bistrița-Năsăud, **apreciez că se impune emiterea unei recomandări pentru luarea unor măsuri în vederea evitării unor asemenea situații pe viitor.**

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Domnul Inspector șef va dispune măsurile legale pentru ca în cadrul Inspectoratului de Jandarmi Județean Bistrița-Năsăud să fie respectate prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

2. Conducerea Inspectoratului de Jandarmi Județean Bistrița-Năsăud să acorde o atenție specială prelucrărilor de date personale care duc la identificarea sigură a unei persoane, respectiv la identificarea unică a unei persoane fizice și să nu acorde excepțiilor o importanță mai mare decât celorlalte obligații legale pe care trebuie să le respecte și care au un impact asupra dreptului la imagine.

3. Conducerea Inspectoratului de Jandarmi Județean Bistrița-Năsăud va dispune măsurile legale pentru evitarea utilizării sau reproducerii imaginii unor persoane fizice în astfel de materiale informative distribuite public fără acordul acestora.

4. Domnul Inspector șef va informa instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Brașov, cu privire la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

Inspectoratul de Jandarmi Județean Bistrița-Năsăud
Str. Romană, nr. 17A
Municipiul Bistrița
Județul Bistrița Năsăud

București, 20 martie 2019